

**Program wychowawczo –
profilaktyczny Młodzieżowego
Ośrodka Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej
w Białej**

Rok szkolny 2023/2024

Podstawa prawna Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Wytyczne Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2022/2023
- Statut Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej

WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej, realizowany w roku szkolnym 2023/2024 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, wynikających z przyjętej w Ośrodku koncepcji pracy. Treści programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem Ośrodka i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych Ośrodka jest współpraca całej społeczności Ośrodka oparta na założeniu, że wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka, realizowanym w rodzinie i w Ośrodku, który w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Zgodnie z nową definicją wychowanie jest wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Rolą Ośrodka, oprócz jego funkcji edukacyjnej i terapeutycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdej wychowanki oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Program wychowawczo-profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych, zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do wychowanek, rodziców i kadry pedagogicznej Ośrodka.

Podstawowym celem realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Programu jest podejmowanie działań związanych z poznawaniem przez wychowanki miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych oraz tradycji i zwyczajów Ośrodka.

DIAGNOZA SYTUACJI PSYCHOEDUKACYJNEJ WYCHOWANEK

Program wychowawczo-profilaktyczny MOS Biała oparto na diagnozie najważniejszych problemów wychowawczych występujących w naszej placówce. Etiologia zaburzeń zachowania, trafiających do nas wychowanek, jest różna. Charakter zaburzeń obejmuje różne sfery zachowań – emocjonalną, intelektualną i społeczną. Każda wymaga oddziaływań korygujących, stymulujących i wzmacniających. Wyłonione problemy i postawiona na ich bazie diagnoza psychoedukacyjna wychowanek powstała w oparciu o:

- analizę dokumentacji wychowanek, zawartych w opinii sporządzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczne, Opiniodawczy Zespół Specjalistów Sądowych, placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których wcześniej przebywały wychowanki oraz opinii na temat wychowanek z poprzednich szkół
- rozmowy i obserwacje kadry pedagogicznej dokonane w Ośrodku
- wywiady psychologiczne, pedagogiczne i terapeutyczne
- wywiady przeprowadzone z rodzicami i opiekunami prawnymi naszych wychowanek
- wywiady środowiskowe pozyskane z instytucji współpracujących z Ośrodkiem
- bieżącą analizę sytuacji dydaktycznej i wychowawczej wychowanki
- wniosków i analiz przeprowadzanych podczas Zespołów Wychowawczych i Rad Pedagogicznych, zespołów przedmiotowych, zadaniowych i problemowych, innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla Ośrodka (np. koncepcja funkcjonowania placówki, analizy prowadzonych badań i ankiet, wypracowane wnioski i spostrzeżenia kadry pedagogicznej Ośrodka oraz rodziców i opiekunów prawnych wychowanek).
- wyniki dotychczasowych ewaluacji
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w poprzednich latach,

Na podstawie wniosków z realizacji dotychczasowych oddziaływań oraz przeprowadzonej diagnozy problemów edukacyjnych, wychowawczych i potrzeb terapeutycznych naszych wychowanek, uwzględniając dostosowanie do ich aktualnych potrzeb i prawa oświatowego całość zagadnień, wymagających oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych, ujęto w następujące obszary problemów:

- niepowodzenia szkolne – brak motywacji do nauki
- zaburzone relacje interpersonalne
- zaburzenia emocjonalno-motywacyjne – brak równowagi emocjonalnej
- używanie środków psychoaktywnych
- słaba internalizacja norm społecznie akceptowanych
- negatywne wzorce zachowania ze środowiska wychowawczego
- nieumiejętność odczytywania własnych stanów psychicznych oraz ich werbalizowania
- nieumiejętność wczuwania się w sytuację i odczucia drugiego człowieka (brak empatii)
- nieharmonijny rozwój poszczególnych funkcji poznawczych
- brak skonkretyzowanych zainteresowań lub motywacji do ich pogłębiania
- agresja i autoagresja
- podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych
- niska wiedza o otaczającym świecie

FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO MOS BIAŁA

Wszystkie oddziaływania w ramach Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała będą realizowane podczas:

- realizacji podstawy programowej
- zajęć z wychowawcą klasy
- zajęć wychowawczych
- zajęć socjoterapeutycznych
- innych zajęć terapeutycznych

Zalecane formy działań wychowawczo-profilaktycznych:

- interaktywne metody pracy
- treningi umiejętności społecznych
- szkolenia i warsztaty
- debaty, happeningi, spektakle teatralne, kampanie społeczne, projekty edukacyjne,

ZASADY ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Zasady Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała zostały sformułowane na podstawie standardów programów profilaktycznych realizowanych w szkołach i placówkach oświatowych.

W Ośrodku należą do nich:

- bezpieczeństwo wychowanków
- respektowanie podmiotowości wychowanków
- poszanowanie ich godności i indywidualności
- ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji
- uwzględnianie wieku wychowanków
- uwzględnienie systemu wartości i stopnia wrażliwości wychowanków nienaruszanie w stosowanych technikach terapeutycznych mechanizmów obronnych osobowości wychowanków
- zatrudnienie w razie potrzeby realizatorów działań profilaktycznych posiadających
- fachowe przygotowanie pedagogiczne i terapeutyczne

Adekwatność oddziaływań:

Działania profilaktyczne będą maksymalnie dostosowane do potrzeb i problemów wychowanków oraz będą mieć konkretnych adresatów

Skuteczność:

- działania powinny być zgodne z aktualnym stanem wiedzy z dziedziny, której dotyczą
- działania powinny wykorzystywać wiedzę dotyczącą sprawdzonych strategii i metod działania
- podejmowane działania powinny uwzględniać aktualną wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej młodzieży

Rzetelność:

- informacje powinny być rzetelne i dostosowane do rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego wychowanek oraz ich możliwości percepcyjnych
- informacje przekazywane wychowankom powinny uwzględniać poziom posiadanej przez nie wiedzy, aby nie podsuwały pomysłów na niepożądane zachowania
- informacje powinny być rzeczowe, odwołujące się do emocji uczennic, tak aby nie odrzucały zachowań obronnych i nie pobudzały ciekawości
- informacje dotyczące zagrożeń nie powinny być zbyt szczegółowe, aby nie stanowiły
- instruktażu nieprawidłowych zachowań

Głębokość i czas trwania:

- Program wychowawczo-profilaktyczny oparty jest o koncepcję czynników ryzyka i czynników chroniących
- czas trwania oddziaływań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych oraz ich intensywność zależne są od zdiagnozowanych zagrożeń i aktualnych potrzeb wychowanek przebywających w Ośrodku.

Podstawowe zasady realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu przez wychowanki, rodziców i wszystkich
- pracowników pedagogicznych Ośrodka,
- zaangażowanie całej społeczności Ośrodka w realizację zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków społeczności placówki oraz kompetencji organów Ośrodka (Dyrektor, Rada Pedagogiczna, Samorząd Wychowanek), współdziałanie ze środowiskiem lokalnym
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

GLÓWNE ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE PROGRAMU

Profilaktyka wychowawcza jest systemem działań racjonalnych, zapobiegających występowaniu i rozpowszechnianiu się zjawisk patologii społecznej, określanych jako niedostosowanie czy wykołajenie społeczne młodzieży

Profilaktyka, jako kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, obejmuje równolegle trzy nurty działania:

- wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu

Główne założenia teoretyczne Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała oparte są na wynikach diagnozy problemowej. Poczyniona diagnoza stawia większość naszych wychowanków w grupie dziewcząt podejmujących zachowania ryzykowne oraz znajdujących się strefie wysokiego zagrożenia demoralizacją. Termin zachowanie ryzykowne określa różne działania człowieka niosące wysokie ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla jego zdrowia fizycznego i psychicznego, jak i dla jego otoczenia społecznego.

Do najpoważniejszych zachowań ryzykownych zalicza się:

- używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych
- wczesną inicjację seksualną
- zachowanie agresywne i przestępcze
- porzucanie nauki szkolnej
- ucieczki z domu

Model pracy wychowawczo-profilaktycznej naszej placówki opiera się na szeroko pojętej koncepcji traktowania profilaktyki, jako działania w kierunku zarówno chronienia (ograniczanie lub eliminowanie czynników ryzyka) jak i zapobiegania (wzmacnianie

czynników chroniących). Koncentruje się on na głównych czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących przed zaburzeniami zachowania u dorastającej młodzieży, związanych z sytuacją rodzinną naszych wychowanków.

W związku z szerokim spectrum występujących wśród wychowanków zaburzeń, częstotliwością podejmowanych przez nie zachowań ryzykownych oraz wysokim stopniem zagrożenia wykluczeniem społecznym, w Ośrodku realizowane są zadania z zakresu trzech poziomów profilaktyki: uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Profilaktyka uniwersalna - skierowana jest do wszystkich wychowanków, które nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych. Obejmuje środki, które umożliwiają zwalczanie zasadniczych przyczyn patologii, promocję zdrowia psychicznego i fizycznego oraz przedłużanie życia człowieka.

Profilaktyka selektywna - zmierza do ujawnienia i jak najszybszego wyeliminowania wszelkiego rodzaju niedostosowań i zaburzeń osobowości, zanim nastąpi stan charakterystyczny dla danego zjawiska patologii. Obejmuje grupy wychowanków, które w stopniu wyższym niż przeciętny, narażone są na problemy związane z używaniem środków psychoaktywnych i inne problemy społeczne.

Profilaktyka wskazująca - oznacza interwencję wobec wychowanków o utrwalonych zachowaniach ryzykownych. Ma na celu zapobieganie komplikacjom i następstwom społecznym z powodu wystąpienia stanu dewiacji. Dotyczy jednostek szczególnie zagrożonych problemami związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych, lub u których rozpoznano już pierwsze symptomy zaburzeń.

Ideą Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała jest stworzenie sytuacji wychowawczych ograniczających lub niwelujących czynniki, które mogłyby wpłynąć negatywnie na wychowanki i skłonić je do podejmowania zachowań ryzykownych oraz ukazanie roli czynników chroniących je przed postępującym procesem demoralizacji i wykluczenia społecznego.

MISJA OŚRODKA

Misją Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej jest rozwijanie przez wychowanki własnej osobowości, poszukiwanie zainteresowań, aktywności społecznie

akceptowanej oraz kreatywnego myślenia poprzez stworzenie warunków do skutecznego i przystępnego nabywania wiedzy i umiejętności w szkole przyjaznej, otwartej i nowoczesnej. Realizując zadania statutowe kontynuujemy dotychczasowe działania, które utrwalają naszą tożsamość oraz opinię przyjaznej i kompetentnej placówki, priorytetowo traktującej oddziaływania edukacyjne, wychowawcze i terapeutyczne. Jako wysoko wykwalifikowana i ciągle doskonaląca się kadra pedagogiczna dbamy o podnoszenie poziomu jakości Ośrodka, uwzględniając w planowaniu pracy i określaniu kierunku dążeń dorobek naszych doświadczeń i nowoczesnej wiedzy oraz wyzwań współczesności.

Filarami naszych oddziaływań nadal są takie wartości jak:

- życzliwość,
- uczciwość,
- odpowiedzialność,
- tolerancja,
- obiektywizm
- konsekwencja.

Realizacja założeń zawartych w misji Ośrodka pozwoli naszym wychowankom na:

- odczuwanie satysfakcji ze swoich dokonań
- podniesienie poczucia własnej wartości
- sprostanie wyzwaniom współczesnego świata
- pełnienie ważnych ról społecznych i zawodowych.
- poczucie satysfakcji z wyboru naszej placówki.
- rozwinięcie osobowości w każdym aspekcie: intelektualnym, duchowym, emocjonalnym, fizycznym i społecznym.

Misją Ośrodka jest kształcenie i wychowanie dzieci i młodzieży w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur, uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu Ośrodka

poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją Ośrodka jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo wychowanek, nauczycieli i rodziców.

SYLWETKA ABSOLWENTKI

Dążeniem Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej jest przygotowanie wychowanek do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Wychowanka kończąca edukację i proces terapeutyczny w naszej placówce, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności, które zapewnią jej podjęcie nauki na wyższym etapie edukacyjnym w szkole wybranej przez siebie;
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.
- kreatywność, przedsiębiorczość, odpowiedzialność, obowiązkowość;
- umiejętność komunikowania się z innymi;
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje Ośrodka,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- jest tolerancyjna, otwarta i wrażliwa, często niosąc bezinteresowną pomoc drugiemu człowiekowi
- szanuje rodzinę i posiada właściwe przygotowanie do pełnienia określonych ról społecznych;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitna, odważna i samodzielna,

- powinna umieć przedstawić swoje prawa, racje, kompromisy,
- umie pracować samodzielnie i w grupie, będąc dobrym organizatorem pracy;
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- jest dobrze przygotowana do podejmowania samodzielnych decyzji i inicjatyw;
- jest człowiekiem dobrze przygotowanym do życia w społeczeństwie zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi.

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO MOS BIAŁA

Głównym celem Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała jest zmiana w sferze hierarchii wartości wychowanek, wyrównanie szans edukacyjnych oraz podniesienie poziomu ich dojrzałości społecznej, emocjonalnej i moralnej. Zadaniem realizowanych w ramach Programu oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych jest niesienie pomocy wychowankom, zagrożonym wykluczeniem społecznym, poprzez kształtowanie w nich twórczej postawy wobec otaczającej rzeczywistości, stwarzanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi osobowościowemu i społecznemu oraz wyrównywanie szans edukacyjnych.

Podstawowe cele Programu to:

- promocja zdrowego stylu życia
- profilaktyka uzależnień
- kształtowanie kompetencji społecznych
- wspomaganie rozwoju osobowości i budowania poczucia własnej wartości
- pobudzanie motywacji do nauki
- rozwijanie osobistego potencjału wychowanek poprzez angażowanie w różnorodne formy zajęć uwzględniających ich indywidualne potrzeby
- promocja zdrowego stylu życia

Wszystkie realizowane zadania i treści Programu Profilaktyki MOS Biała skierowane są do wychowanek, rodziców i kadry Ośrodka.

W obszarze pracy wychowawczej mają one na celu:

- zbudowanie środowiska akceptacji i bezpieczeństwa, w którym wzajemne relacje oparte są na zasadach otwartości, wzajemnej życzliwości i podmiotowego traktowania
- umożliwienie wychowankom indywidualnego rozwoju,
- wspieranie wychowanek w wyborze szkoły ponadpodstawowej
- pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i rówieśniczych
- stworzenie możliwości odreagowania urazów nabytych w środowisku rodzinnym i szkolnym
- nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- umiejętność nawiązywania pozytywnych relacji interpersonalnych
- wypracowanie poczucia sprawczości i woli zmiany oraz poprawy jakości swojego życia
- zachęcanie wychowanek do wdrażania podstawowych umiejętności, które pozwolą im prawidłowo funkcjonować w dorosłym życiu
- współpraca ze środowiskiem rodzinnym w celu poprawienia relacji w środowisku wychowawczym
- edukację w zakresie zagrożenia patologiami społecznymi
- dostarczanie informacji na temat uzależnień, wskazywanie możliwości ich unikania i sposobów radzenia sobie z nimi
- wczesna identyfikacja wychowanek eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi
- edukacja w zakresie higieny życia seksualnego i profilaktyki HIV/AIDS
- utrzymywanie kontaktu z placówkami specjalistycznymi i instytucjami użyteczności
- organizacja czasu wolnego i rozwój zainteresowań
- wzmacnianie poczucia odpowiedzialności wychowanek (jako współgospodarzy placówki) za organizację, warunki i atmosferę panującą w Ośrodku

W obszarze nauki mają one na celu:

- umożliwienie realizacji obowiązku szkolnego, zapewnienie wychowankom właściwej opieki dydaktyczno-wychowawczej, kontrola wyników nauczania i realizacji obowiązku szkolnego
- pomoc w uczeniu się i nadrobianiu zaległości edukacyjnych, wyrównywanie braków szkolnych, działania skierowane na poprawę wyników w nauce i uzyskanie promocji do następnej klasy
- wyrabianie i usprawnianie umiejętności uczenia się, poszukiwania i wykorzystywania wiedzy
- budowanie motywacji do nauki, przełamywanie niechęci do uczenia się i chodzenia do szkoły, zdobywania wykształcenia
- uatrakcyjnienie sposobów przeprowadzania zajęć lekcyjnych oraz zajęć w grupach wychowawczych, praca nad wyrównywaniem szans edukacyjnych
- pomoc w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej, z uwzględnieniem możliwości i zainteresowań wychowanek

W obszarze współpracy z rodzinami naszych wychowanek mają one na celu:

- uczenie pozytywnych kontaktów z własnym dzieckiem i radzenie sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych
- zapoznanie z psychologią konsekwencji i nagradzania dzieci
- pedagogizacja w formie spotkań warsztatowych umożliwiających poszerzenie wiedzy w zakresie funkcjonowania młodzieży w wieku dorastania i związanych z tym zagrożeń
- pomoc w pełnieniu funkcji wychowawczej i rozwiązywania problemów wychowawczych, modyfikowanie nieprawidłowych postaw wychowawczych rodziców
- pozyskiwanie od rodziców informacji na temat zachowania wychowanki w środowisku rodzinnym
- doradztwo w zakresie możliwości korzystania z pomocy specjalistycznych instytucji i organizacji wspierających i działających na rzecz dzieci i rodziny w sytuacjach kryzysowych

- uaktywnianie rodziców w uczestniczeniu w różnych uroczystościach organizowanych na terenie placówki w celu budowania pozytywnych więzi emocjonalnych z dzieckiem
- działania na rzecz promocji Ośrodka – promocja działań wychowanek i udział w życiu środowiska lokalnego
- konsultowanie z nimi treści Programu w trakcie rozmów telefonicznych oraz osobistych
- motywowanie do wspierania oddziaływań Ośrodka w zakresie profilaktyki

W obszarze pracy kadry pedagogicznej i niepedagogicznej Ośrodka mają one na celu:

- poszerzenie wiedzy i kompetencji w zakresie profilaktyki
- rozwój osobisty kadry Ośrodka poprzez samodoskonalenie się
- motywowanie do stworzenia pozytywnej koalicji: szkoła – ośrodek – dom rodzinny – środowisko lokalne
- ujednolicony system kar i nagród oraz obowiązujących norm, priorytetów i wymagań
- rozszerzenie kontaktów ze specjalistami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką
- wypracowanie płynnego i rzetelnego przepływu informacji o wychowankach w celu szybkich interwencji i oddziaływań wychowawczych

Działalność wychowawcza i profilaktyczna w Ośrodku polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie wychowanki w jej rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

Fizycznej– ukierunkowanej na zdobycie przez wychowankę wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

Psychicznej– ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi wychowanek, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

Spolecznej– ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

Aksjologicznej– ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności Ośrodka na rzecz kształtowania u wychowanków wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami i opiekunami w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród wychowanków więzi z Ośrodkiem oraz społecznością lokalną, kształtowanie przyjaznego klimatu w placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji wychowanków i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz terapeutycznej pracy z grupą wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u wychowanków postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu wychowanków w życiu społecznym,
- przygotowanie wychowanków do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w Ośrodku polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych wychowanków,
- kształtowanie u wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania działań interwencyjnych w tym zakresie,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie wychowanków, które ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych,
- wspieranie wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji

psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród wychowanek oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji zadań interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez wychowanki zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju wychowanki w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie wychowanek do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (grupie wychowawczej, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,

- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo wychowanek, kadry Ośrodka i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w Ośrodku,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie z środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia placówki agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu i telefonów komórkowych
- wzmacnianie poczucia własnej wartości wychowanek, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

STRUKTURA I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO MOS BIAŁA

Na wszystkich poziomach profilaktyki, realizowanej w ramach Programu wychowawczo-profilaktycznego MOS Biała, w zależności od aktualnych potrzeb, stosuje się różne strategie profilaktyczne. Każda z nich jest narzędziem do osiągnięcia konkretnych celów:

Strategia informacyjna– jej celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru

Strategia edukacyjna– jej celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności życiowych tj. nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów wewnętrznych, przeciwstawianie się naciskom ze strony otoczenia (asertywność)

Strategia działań alternatywnych– ich celem jest pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb (np. sukcesu, przynależności) oraz osiąganie satysfakcji życiowej poprzez zaangażowanie w działalność artystyczną, społeczną i sportową

Strategia interwencyjna– celem tych działań jest pomoc wychowankom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu bieżących problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych. Interwencja obejmuje towarzyszenie wychowankom w krytycznych momentach ich życia. Interwencja wobec wychowanki może przyjmować formę poradnictwa, sesji interwencyjnej lub doradztwa

Strategia zmniejszania szkód– jej celem jest pomoc profesjonalna dla wychowanek z grupy najwyższego ryzyka, wobec których zawiodły wcześniejsze działania profilaktyczne

Strategia zmian środowiskowych– jest nakierowana na identyfikację i zmienianie tych czynników środowiska społecznego wychowanek, które sprzyjają zachowaniom problemowym

Zadania w ramach Programu są realizowane przez:

Dyrektora Ośrodka, który:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w Ośrodku,
- sprawuje opiekę nad wychowankami oraz stwarza warunki ich harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- dba o prawidłowy poziom pracy edukacyjnej, terapeutycznej, wychowawczej i opiekuńczej Ośrodka,
- inspiruje nauczycieli i wychowawców do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji wychowanek,
- stwarza warunki do działania w placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej Ośrodka,
- współpracuje z zespołem wychowawców i nauczycieli oraz specjalistami i Samorządem Wychowanek, wspomagając ich w realizacji zadań,

- czuwa nad realizowaniem przez wychowanki obowiązku szkolnego, nadzoruje zgodność działania Ośrodka ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw wychowanek, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego.

Radę Pedagogiczną, która:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania kadry pedagogicznej w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego Ośrodka i jego ewaluacji

Nauczycieli i wychowawców, którzy:

- współpracują ze sobą w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Ośrodka,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień u wychowanek,
- przestrzegają obowiązujących w Ośrodku procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z wychowankami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
-

Wychowawcy grup wychowawczych i klas, którzy:

- diagnozują sytuację wychowawczą w grupie i klasie,

- rozpoznają indywidualne potrzeby wychowanek, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania grupy wychowawczej i zespołu klasowego i potrzeby wychowanek,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają wychowanki i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami i tradycjami Ośrodka,
- są członkami Zespołu Wychowawczego i wykonują zadania zlecone przez koordynatora Zespołu,
- oceniają zachowanie wychowanek, zgodnie z obowiązującymi w placówce procedurami,
- współpracują ze sobą, rodzicami, oraz specjalistami pracującymi z wychowankami,
- wspierają wychowanki potrzebujące pomocy i znajdujące się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich wychowanek i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje wychowanek w grupie wychowawczej i zespole klasowym,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom wychowanek,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

Zespół Wychowawczy:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz wychowanek, karania, nagradzania, wystawiania ocen z zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych wychowawców i nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,

- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

Zespół Specjalistów Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej:

- diagnozuje bieżące problemy wychowawcze w Ośrodku i wspiera kadrę pedagogiczną w ich rozwiązywaniu
- koordynuje działania terapeutyczne i pomocowe realizowane w placówce
- udziela wsparcia psychologicznego wychowawcom i nauczycielom w zakresie zapobiegania wypaleniu zawodowemu
- prowadzi superwizję koleżeńską zgodnie z potrzebami koleżanek i kolegów

Pedagog /psycholog/specjalista:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia wychowankom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami wychowanek potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej,
- zabiega o różne formy pomocy dla wychowanek,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces edukacyjny i terapeutyczny Ośrodka i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,

Rodzice/opiekunowie prawni:

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej Ośrodka,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez Ośrodek,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci,
- współpracują z wychowawcą prowadzącymi i pozostałą kadrą pedagogiczną placówki,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez wychowanki,

Samorząd Wychowanek:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego wychowanek, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z Dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej Ośrodka,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących koleżanek,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska wychowanek,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor Ośrodka oraz wzbogaca jego tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych w roku szkolnym 2023/2024.

Kalendarz działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej jest formą planowania, monitorowania i dokumentowania oddziaływań realizowanych w placówce w danym roku szkolnym. Jego podstawą programową są treści zawarte w Programie wychowawczo-profilaktycznym MOS Biała na rok szkolny 2023/2024 oraz plany pracy grup wychowawczych, zespołów klasowych, kółek zainteresowań oraz zajęć specjalistycznych.

Działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne są dokumentowane poprzez prowadzenie wpisów w:

- dziennikach zajęć wychowawczych
- dziennikach lekcyjnych
- dziennikach zajęć psychologów, pedagogów, socjoterapeuty i terapeuty uzależnień
- dziennikach zajęć specjalistycznych
- dziennikach kółek zainteresowań

- dokumentacji działań wychowawczo-profilaktycznych prowadzonej przez terapeutę uzależnień

Zakres tematyczny planowanych działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych w roku szkolnym 2023/2024 obejmuje następujące obszary:

1. DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNYCH
2. PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA (WYCHOWANKI)
3. BEZPIECZEŃSTWO WYCHOWANEK
4. WYRÓWNYWANIE BRAKÓW EDUKACYJNYCH
5. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ
6. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE
7. PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA
8. PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO
9. ZAPOBIEGANIE DEPRESJI, AUTOAGRESJI I SAMOBÓJSTWOM
10. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY I AGRESJI
11. NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI PSYCHOSPOŁECZNYCH
12. PROFILAKTYKA WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO
13. EDUKACJA MEDIALNA I CZYTELNICZA
14. EDUKACJA SEKSUALNA
15. USAMODZIELNIENIE
16. EDUKACJA KONSUMENCKA
17. DORADZTWO ZAWODOWE
18. ZASADY UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY
19. KULTYWOWANIE TRADYCJI I ZWYCZAJÓW
20. WSPARCIE RODZICÓW
21. KÓŁKA ZAINTERESOWAŃ
22. IMPREZY
23. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM
24. WARSZTATY I TRENINGI
25. SZKOLENIA DLA KADRY PEDAGOGICZNEJ I WYCHOWANEK
26. TERAPIA INDYWIDUALNA
27. TERAPIA GRUPOWA

Kalendarz uwzględnia także coroczne wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące kierunków polityki oświatowej. W roku szkolnym 2023/2024 zgodnie z zaleceniem MEN, w roku szkolnym 2023/2024 w oddziaływaniach wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych będą realizowane podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą

przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2023/2024

Po dokonaniu analizy problemów występujących w ubiegłym roku szkolnym, w tym ewaluacji dotychczasowych działań wychowawczych, profilaktycznych i terapeutycznych w Ośrodku oraz przeprowadzonej diagnozy bieżących problemów w roku szkolnym 2023/2024 należy:

- dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wychowanek, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy
- zintegrować działania nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z wychowanką, ukierunkowane na poprawę jej funkcjonowania
- stosować ocenianie kształtujące
- wdrażać projekty edukacyjne uwzględniające specjalne potrzeby wychowanek
- prowadzić działania realizujące zadania związane z integracją i bezpieczeństwem, promowaniem zdrowego stylu życia oraz kultury i tradycji regionu, jak również zagadnień związanych z rozbudzaniem zainteresowań wychowanek
- prowadzić działania w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy

OBSZAR PRACY WYCHOWAWCZEJ:

- Działania wychowawcze nakierowane są na realizację procesu socjoterapeutycznego
- Zajęcia wychowawcze na grupach wychowawczych i w zespołach klasowych korelują z przyjętym planem programu socjoterapeutycznego
- Kształtowanie przyjaznego klimatu Ośrodka i budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych

- Wszystkie grupy wychowawcze przeprowadzają zajęcia integracyjne, zgodnie z aktualnymi potrzebami wychowanek oraz zajęcia warsztatowe z zakresu prawidłowej komunikacji interpersonalnej
- Motywowanie wychowanek do aktywnego udziału w zajęciach doskonalących i rozwijających zainteresowania
- W roku szkolnym 2022/2023 wszystkie wychowanki uczestniczyły w wybranych przez siebie kołach zainteresowań

OBSZAR PRACY EDUKACYJNEJ:

- Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wychowanek, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy
- Wszystkie wychowanki mają opracowany Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, według którego realizują proces edukacyjny w Ośrodku
- Proces edukacyjny w Ośrodku jest realizowany poprzez stosowanie oceniania kształtującego
- Wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby wychowanek
- Wychowanki uczestniczą w projektach edukacyjnych, które uwzględniają ich specyficzne potrzeby edukacyjne i terapeutyczne

OBSZAR PRACY TERAPEUTYCZNEJ:

- Realizacja procesu socjoterapeutycznego w Ośrodku jako ochrona przed niedostosowaniem społecznym i demoralizacją
- Wszystkie wychowanki uczestniczą w zajęciach socjoterapeutycznych oraz realizują Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny
- Wychowanki objęte są pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z zaleceniami orzeczenia o kształceniu specjalnym

- Wszystkie wychowanki wymagające wsparcia i pomocy objęte są odpowiednią do ich możliwości psychofizycznych i aktualnych potrzeb formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Wychowanki objęte są specjalistyczną pomocą psychologiczną w zakresie zagrożenia uzależnieniem
- Wychowanki z problemami w zakresie zagrożenia uzależnieniem mogą korzystać z pomocy terapeuty uzależnień
- Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa wychowanek poprzez przeciwdziałanie agresji i przemocy
-

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO:

W celu przezwyciężania lenistwa intelektualnego wychowanki objęte są różnymi oddziaływaniami edukacyjnymi:

- Indywidualne odrabianki, dodatkowe odrabianki, pomoc rówieśnicza, dodatkowe zajęcia z nauczycielami i wychowawcami,
- Kształtowanie umiejętności przyswajania wiedzy i uczenia się
- Wychowanki z problemami w zakresie umiejętności przyswajania wiedzy i uczenia się objęte są zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi
- Nadrabianie zaległości szkolnych i braków edukacyjnych

Wychowanki objęte są stałą pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz wsparciem nauczycieli i wychowawców w nadrabianiu zaległości i braków edukacyjnych

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- Kształtowanie przyjaznego klimatu Ośrodka poprzez integrację grup wychowawczych i zespołów klasowych.
- Wszystkie grupy wychowawcze i zespoły klasowe przeprowadzają zajęcia integracyjne, zgodnie z aktualnymi potrzebami wychowanek
- Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.

- Wszystkie wychowanki znają Regulamin Ośrodka oraz obowiązujące w nim normy i zasady.
- Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu i współpracy ze środowiskiem lokalnym
- Wychowanki są zaangażowane w działania wolontariackie oraz współpracę ze społecznością lokalną poprzez uczestnictwo w różnych przedsięwzięciach, imprezach i uroczystościach.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO:

- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- Wszyscy wychowawcy i nauczyciele przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
- Uświadamianie potrzeby aktywności ruchowej jako dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne
- Zajęcia wychowawcze i profilaktyczne ukazują zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem oraz mają aktywizować wychowanki do wysiłku fizycznego

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO:

- Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
- Wychowanki poznają swoje mocne i słabe strony
- Wykształcenie i wzmacnianie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych emocjonalnie

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO:

- Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w Ośrodku norm i wartości.
- W roku szkolnym 2023/2024 większość wychowanek w swoich zachowaniach kieruje się normami wynikającymi z przyjętych w Ośrodku wartości.
- Zapoznanie wychowanek i ich rodziców z koncepcją pracy Ośrodka i systemem wartości przyjętych w naszej placówce.

- Wszystkie wychowanki znają obowiązujące w Ośrodku normy i zasady, a rodzice zapoznają się z realizowaną przez nas koncepcją pracy podczas jednej z wywiadówek i poprzez upowszechnianie tych treści na stronie internetowej Ośrodka.
- Poprawa relacji pomiędzy pracownikami Ośrodka i wychowankami.

TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2023/2024:

ZADANIA	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE
RAMOWY HARMONOGRAM UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH	· działania realizowane w placówce dokumentowane są na bieżąco poprzez prowadzenie Kalendarza MOS Biała i wpisy na stronie internetowej Ośrodka
INTEGRACJA I BEZPIECZEŃSTWO	· zapoznavanie wychowanek z zasadami bezpieczeństwa na terenie Ośrodka i poza nim · uczenie zasad pierwszej pomocy · zapoznavanie z zagrożeniami związanymi z używaniem środków psychoaktywnych i podejmowaniem różnych zachowań ryzykownych · kształtowanie tolerancyjnych postaw wobec innych · kształtowanie postaw odpowiadających przyjętym normom społecznym · uczenie negocjacyjnych metod rozwiązywania konfliktów · kształtowanie odpowiedzialności za siebie i za innych · wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa wychowanek poprzez przeciwdziałanie agresji i przemocy · ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy poprzez działania wspierające wychowanki · wzmacnianie więzi z Ośrodkiem i społecznością lokalną poprzez działania integracyjne i współpracę ze środowiskiem

EDUKACJA PROZDROWOTNA	· nauka dbania o higienę osobistą i higienę otoczenia · promowanie zdrowego stylu życia i modelowanie postaw prozdrowotnych · uczenie zasad zdrowego odżywiania i dbania o kondycję fizyczną · wzbudzanie odpowiedzialności za własne zdrowie · edukacja w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, nałogi i inne) · edukacja prozdrowotna związana z wiekiem dojrzewania · uświadamianie potrzeby aktywności ruchowej jako
ZDROWIE	dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne · propagowanie aktywnego i bezpiecznego wypoczynku · uświadomienie konieczności ochrony środowiska naturalnego · upowszechnianie modelu bezpiecznego korzystania z nowych mediów

KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH	· kształtowanie poczucia odpowiedzialności za innych · wdrażanie do pracy i funkcjonowania w grupie wychowawczej, klasowej i rówieśniczej · wzmacnianie więzi z rodziną i bliskimi · rozwijanie empatii · nauka zasad współżycia społecznego i pełnienia ról społecznych · kształtowanie samorządności wychowanek i wdrażanie w aktywne życie społeczności Ośrodka · rozwijanie szacunku do życia w społeczeństwie, prawa i sprawiedliwości · uczenie pracowitości, uczciwości, wytrwałości i osiągnięcia wyznaczonych celów · modelowanie postaw prospołecznych
KULTURA WARTOŚCI NORMY I WZORY ZACHOWAŃ	· kształtowanie szacunku dla tradycji, kultury i historii narodu · organizowanie uroczystości z okazji ważnych wydarzeń związanych z historią naszego kraju, regionu i Ośrodka · organizowanie spotkań z twórcami kultury świadkami historii i pasjonatami · uczenie szacunku do symboli narodowych

	· uczenie szacunku do zróżnicowania kulturowego i regionalnego · poznawanie zasad wiary · poznawanie dorobku kultury narodu i regionu · wyrobienie nawyku korzystania z dóbr kultury · rozwijanie zainteresowań własnym regionem i środowiskiem, w którym funkcjonuje Ośrodek · popularyzacja czytelnictwa · popularyzacja i uczestnictwo w życiu kulturalnym (kino, teatr, koncert, wystawy) · wyrabianie wzorców zachowań osoby kulturalnej · wskazywanie konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego · kształtowanie zdolności głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem
BEZPIECZENSTWO PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH I PROBLEMOWYCH	· kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych · kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych podejmowaniu różnych zachowań ryzykownych · realizacja programów psychokorekcyjnych i warsztatów w zakresie zagrożenia uzależnieniem · edukacja na temat zagrożeń cywilizacyjnych i nowych mediów · uczestnictwo w przedsięwzięciach profilaktycznych · organizacja działań profilaktycznych w Ośrodku i w społeczności lokalnej · eliminowanie przyczyn niedostosowania społecznego i demoralizacji · edukacja na temat zachowań ryzykownych uczenie zasad

WSPIERANIE WYCHOWANEK W ROZWOJU	· Zapewnienie wychowankom poczucia bezpieczeństwa i zaspokojonych potrzeb indywidualnych - kształtowanie wrażliwości uczuciowej, poznawanie własnej sfery uczuciowej · rozwijanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami · rozpoznawanie oznak stresu oraz sposobów radzenia sobie z nim · rozwijanie umiejętności twórczego myślenia · poznawanie i wykorzystywanie talentów wychowanek w uroczystościach i imprezach · pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji i talentów oraz ich twórcze wykorzystywanie dla dobra swojego i innych · zachęcanie do podejmowania aktywności i rozwijania własnych zainteresowań · wzmacnianie aspiracji i kształtowanie pozytywnej przyszłości · poznawanie własnego systemu wartości i norm · rozwijanie umiejętności radzenia sobie z napięciem emocjonalnym · kształtowanie umiejętności planowania działań i przewidywanych ich efektów · wdrażanie do poszukiwania ciekawych form spędzania czasu wolnego poza Ośrodkiem · rozwijanie zdolności organizacyjnych
ORIENTACJA ZAWODOWA	· diagnozowanie zapotrzebowania na informacje edukacyjne i zawodowe · pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej · prowadzenie konsultacji dla wychowanek i rodziców · prowadzenie zajęć usamodzielniających · realizacja programu usamodzielniania

	· diagnozowanie zapotrzebowania na informacje edukacyjne i zawodowe · pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej · prowadzenie konsultacji dla wychowanek i rodziców · prowadzenie zajęć usamodzielniających · realizacja programu usamodzielniania · prowadzenie zajęć przygotowujących wychowanki do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej · udział w targach edukacyjnych · badanie losów absolwentek
--	---

III. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja Programu wychowawczo-profilaktycznego polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w Ośrodku.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań wychowanek i zachodzących w tym zakresie zmian, analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród wychowanek, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń na Zespołach Wychowawczych i Radach Pedagogicznych,
- wymianę spostrzeżeń pomiędzy kadrą Ośrodka podczas bieżącej pracy z wychowanką

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez Dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna.